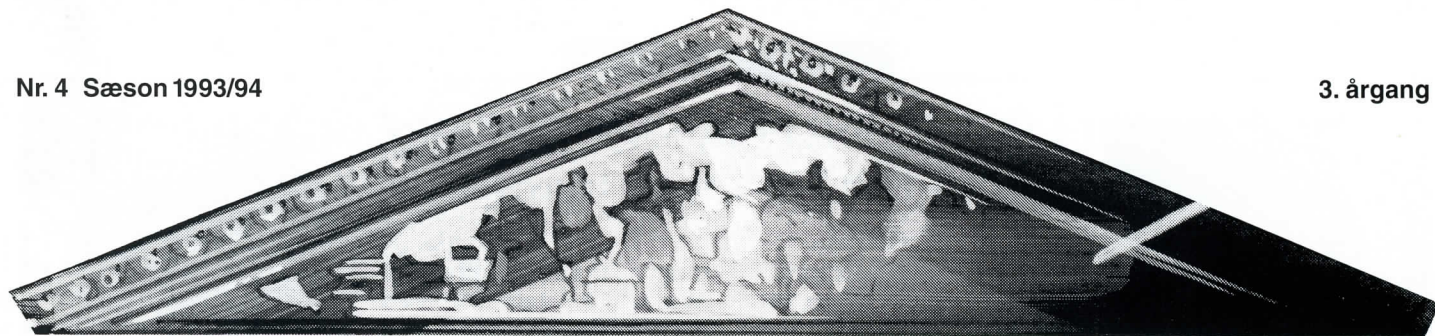

KLAR SCENE

AARHUS TEATER

★ SOLKONGEN, SØHELTEN OG KARTOFFELHANDLEREN

En bedsteborger i solkongens Frankrig, en søhelt i krig og kærlighed, en kartoffelhandler i besættelsestidens København. Det er nogle af hovedpersonerne i sæsonens tre sidste premierer på Aarhus Teater: på Store Scene Molières komedie »Den fine mand« og den danske stormusical »Tordenskiold«, på Scala Jess Ørnsbos skuespil »De forkerte«.

Læs side 6-7.

Bue Wandahl og Dorthe Hansen Carlsen som Hr. og Fru Rygte i »De forkerte«.

FOTO: HANS BOLCHO

Kim Veisgaard som Den Fine Mand.

★ Teatret skal forbedres for 30 mio. kr.

Læs side 2

★ Teatret går i offensiven med nye aktiviteter

Læs side 5

FOTO: HANS BOLCHO

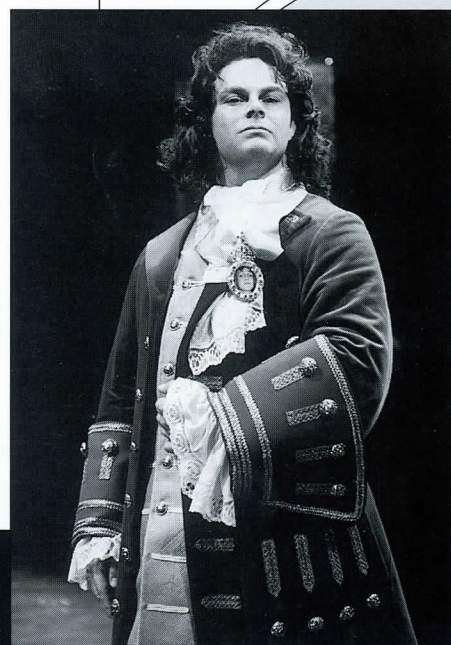

FOTO: PER KRAUSE

Stig Rossen som Tordenskiold.

★ Sæsonstart med 60'er-rock, hat og briller

Læs side 2

SÅ SMUKT SOM I GAMLE DAGE

Aarhus Teater renoveres for 30 mio. kr. over fire år

Forårsfornemmelserne breder sig – også på Aarhus Teater, hvor drømmene om den lyse sommertid nu har fået helt konkret indhold.

Den mest gennemgribende renovering i teatrets snart 100-årige historie tager sin begyndelse til glæde for både publikum og os, der efter bedste evne skal udfylde og værne om de enestående rammer, bygningen på Bispetorvet har givet det lokale teaterliv.

For os at se er den bedste fremtidssikring en fornyelse med respekt for traditionen og de åbenlyse historiske værdier, som gør Aarhus Teater til noget særligt. Og vi er lykkelige for, at der fra politisk side er forståelse for synspunktet.

Men fremtidsplanerne handler ikke blot om at forene den mest avancerede teknik med originalt tapet og gyldent plys. Holdningen slår naturligvis også igenem i valget af forestillinger og aktiviteter i huset i øvrigt.

Et markant træk i den kommende sæson bliver forsøget på at styrke teatrets appel til det yngre publikum, fortrinsvis med nye initiativer på Scala og de mindre scener. Men vi glemmer ikke forpligtelsen til også at tilgodese det mere modne publikum, der værdsætter det traditionelle teater. Der skal være plads til begge dele.

Det vil forhåbentlig også fremgå, når vi om kort tid kan præsentere det samlede repertoire for sæsonen 1994/95 – omend, vi på grund af restaureringens næste etape får lidt kortere tid til at holde balancen.

God sommer – og på gensyn!

Palle Jørgensen
Teaterchef

Aarhus Teater vil fremstå så smukt som i gamle dage og med den mest avancerede teknik inden 100 års jubilæet i år 2000. Teatrets nyvalgte styrelse har godkendt en handlingsplan, som indebærer forbedringer og moderniseringer for knap 30 mio. kr. over en fire-årig periode.

Renoveringen kræver både lån-optagelse og tilskud fra det offentlige. Kulturminister Jytte Hilden har givet tilsagn om aktiv støtte til en ansøgning om, at der frigives midler fra ministeriets såkaldte provinspulje i 1995.

Arbejdet iværksættes allerede til sommer. I pausen fra midten af juni og frem til slutningen af august gennemføres en tiltrængt udskiftning af bygningens tag. Den nuværende eternit-belægning fra 1969 er utæt og erstattes af naturskifer, som også var det oprindelige materialevalg til arkitekt Hack Kampmanns nu freddede teaterhus på Bispetorvet.

I samme tidsrum foretages en gennemgribende forbedring af teatrets brandsikrings-installationer, og første etape til i alt ca. 7,5 mio. kr. indeholder desuden en udvidelse af lys- og lydloggen i Scala og udskiftning af nedslidt teknisk udstyr.

I sommeren 1995 venter bl.a. en total restaurering af Store Scene med renovering af stole, gulvlægning, vægge og lofter. Salen skal i videst mulig udstrækning føres tilbage til sit oprindelige udseende med genskabelse af det originale tapet (hvoraf en enkelt stump er bevaret), gyldent stolebetræk mv. Desuden skal varme anlægget forbedres.

Det er en så omfattende del, at den kommende sæson må afkortes med et par måneder til midten af april. Med et stærkt komprimeret program får sæsonrepertoiret dog tilnærmelsesvis samme omfang som normalt. De to følgende år er det teatrets ønske at ombygge de nuværende, manuelt betjente dekorationstræk til elektronisk styring, som vil give helt nye, sceniske muligheder for de store opsætninger i fremtiden. Det skal efter

planen være gennemført til starten på sæsonen 1997/98.

Den samlede renoveringsplan er budgetteret til 29,4 mio. kr. Derudover vil teatret søge særskilt finansiering til genetableringen af en teatercafé i Skuespillerskolens nuværende prøvesal i stueetagen til venstre for hovedindgangen. Det er et selvstændigt projekt, som inklusive ombygning med caféscene og udenørs terrasseanlæg er anslået til 4,1 mio. kr.

Den oprindelige teatercafé blev nedlagt i 1947 for at give plads til teatrets første intimszene, »det lille t«. Lokalet var senere i en årække udlejet til Danmarks Radio, før Skuespillerskolen overtog det i 1969.

Teatrets seneste større ombygning var indretningen af det nuværende Scala og Stiklingen til 24,5 mio. kr. 1980-83. Nu som dengang er det arkitektfirmaet C.F. Møllers Tegnesteue, der står for projekteringen.

NY STYRELSE

Inger Mikkelsen (S) har afløst amtsrådskollegaen Knud Erik Særkjær (V) som formand for Aarhus Teaters styrelse. Den ny styrelse, der er nedsat efter kommunal- og amtsrådsvalget i november, har samtidig konstitueret sig med Jørgen Winther (V) som næstformand.

Styrelsen tæller yderligere fire medlemmer af Århus Amtsråd, nemlig Kim Andersen, Frede Bakkær og Bodil Winther fra Venstre samt Bo Fibiger, SF. Vejle og Viborg amter repræsenteres af amtsrådsmedlem Kirsten Sehested (S), Vejle, Kommuneforeningen af Christian O. Aagaard (C), Silkeborg og Århus Kommune af borgmester Thorkild Simonsen (S).

Skuespiller Peter Bork og scenefunktionær Jens Villesen fortsætter som personalerepræsentanter i styrelsen, der vælges for en fire-årig periode.

Inger Mikkelsen har tidligere været styrelsesmedlem fra 1978 til 1986. Hun var i samme tidsrum formand for amtets undervisnings- og kulturudvalg.

HOLD PÅ HAT OG BRILLER – der bliver brug for begge dele, når Blues Brothers åbner den kommende sæson på Store Scene. Michael Hasselflug og Anders Baggesen (billedet) danner makkerpar i den danske premiere på en forrygende live-udgave af de swingende Blues-Brødre, som har dannet kult siden John Landis' film fra 1980 med Dan Aykroyd og John Belushi.

»Hurra for Blues Brothers« er et to timers show, spækket med 1960'ermusik og sort humor. Englænderen Mark White iscenesætter med Søren Hansen som kapelmester og Bue Wandahl, Hother Bøndorff og debutanten Veronica Mortensen som vokal backinggruppe. Forestillingen spilles fra 2. september til midt i oktober.

KAREN-LIS AHRENKIEL
Skuespiller

FØRST MOR FOR SINE EGNE, MEN OGSÅ LIDT PÅ VESTERBRO

Karen-Lis Ahrenkiel – 50-årig skuespiller på Aarhus Teater og med i Jess Ørnsbos »De forkerte« – sagde farvel til fast teaterarbejde, da hun fik barn nummer tre. Men det blev en midlertidig pause

Mens Karen-Lis Ahrenkiel hæver (og i praksis beviser), at hun har hukommelse som en si, når det gælder om at nævne de figurer, hun har fremstillet på scenen, går det straks bedre, når hun skal opremse sin private børneflokk med alder – Mette Maria (25), Nikolaj (20), Louise (19) og Christian (15). Men de var også grunden til, at hun i syv år kun sjældent viste sig på teatret.

Den 50-årige skuespiller, der har været fast knyttet til den midtjyske landsdelsscene siden 1983 – og for eksempel har markeret sig som Anna i Lars Noréns »Døgnvæsener«, som Luisa i Vaclav Havels »Sanering« og som Coneril i William Shakespeares »Kong Lear« – siger, at hun har foretaget to vigtige valg. »Det ene var at blive skuespiller, det andet var at lade være. Det gik op for mig, at jeg brugte så meget tid på at underholde andre menneskers børn, at jeg ikke havde tid til dem, jeg selv havde sat i verden, og så sagde jeg op. Egentlig var der ikke tale om et valg: det var en vurdering af,

hvor jeg bedst kunne undværes«.

Karen-Lis Ahrenkiel er (som sin fem år yngre søster, skuespilleren Kirsten Olesen) født langt fra scenen og med udsigt til at blive det. Hun er fra Odder, hvor hendes far var i manufakturbranchen, og efter en afstikker til København kom hun til Horsens i 1960'erne, hvor hun blev matematisk student.

»De dårligste karakterer fik jeg stort set i fysik, men jeg kom da ind på Silkeborg Seminarium og blev lærer. Imidlertid havde både Kirsten og jeg læst i avisen, at det ikke var nødvendigt at blive indstillet af en skuespiller for at gå til optagelsesprøve på en elevskole. Så vi prøvede, og hun kom ind i Odense, jeg i Århus.«

Efter elevtiden fik hun engagement på Børneteateret Filuren, men fortsatte kort efter til Svalegangen, hvor hun blandt andet medvirkede i »Kennedys børn«, »Den sidste fugl«, »Forår i Milkwood« og en række opsøgende forestillinger, hvor transporten og slæbet med kulisserne var mindst lige så anstrengende som kunsten.

»Jeg havde på forhånd ikke gjort mig nogen idé om, hvordan det er at være skuespiller. Men hver gang, jeg så teater eller film, var jeg helt overbevist om, at det kunne jeg gøre lige så godt. Og så havde jeg vel også et behov for at udtrykke mig på en måde, jeg ikke kunne bruge til matematik og formning«.

Efter barn nummer tre var født, sagde Karen-Lis Ahrenkiel farvel til fast teaterarbejde. Som regel blev det alligevel til en enkelt rolle pr. sæson på Aarhus Teater, som hun påtog sig »uden dårlig samvittighed – det var trods alt kun en kort periode, der blev taget ud af familielivet«. Hun var også klar over risikoen for at blive glemt.

Karen-Lis Ahrenkiel i fyrig dans som Luisa i Havels »Sanering« – Scala 1992.

»Men en dag ringede daværende teaterchef Jacob Kielland og spurgte, hvornår jeg ville i gang for alvor, og jeg skyndte mig at sige »NU«, fordi jeg vidste, at hvis jeg begyndte at tænke nærmere over det, turde jeg nok ikke. Og så blev jeg fast medlem af ensemblet med de store og små opgaver, der følger med«.

Det generer hende ikke at tage togturen hjemme fra Horsens for at aflevere nogle få replikker på scenen i Århus – »jeg lavede næsten ingenting i »Lykke Per«, men det var en fantastisk oplevelse, når begge afdelinger af stykket blev spillet på en aften«. Og mindre roller blandes med større.

»Det største arbejde, men også det største udbytte, ligger under prøverne i samarbejdet med instruktøren og de andre skuespillere. Det er her, fletværket skal

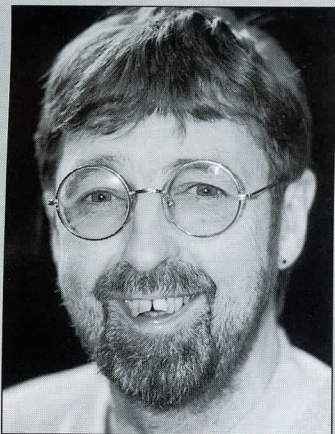
gå op. Når vi går på scenen, har publikum krav på at se det færdige resultat – de aftaler, vi har indgået om, hvordan vi tror, skuespillet bedst formidles«.

Fra hukommelsen nævner hun gode forløb med Anton Tjekhovs »Mågen«, Bertolt Brechts »Laser og pjalter«, Per Olov Enquist's »I min morfars hus« og sin øjeblikkelige opgave, Jess Ørnsbos »De forkerte« hvor hun spiller en mor på Vesterbro i »et grotesk og meget grumt stykke, der er forrygende morsomt«.

»Det er glædeligt, vi også kan lave den slags teater. Men det er som en tendens i tiden, at folk har fået nok af at se fjernsyn – de vil ud og opleve sammen med andre mennesker. De går mere i teatret, mere på cafeer. Men symfonien spillet af et levende orkester får nu også de små hår i nakken til at sitre lidt mere end gramofonen«.

Som Anna i Noréns »Døgnvæsener«, her med Jens Pedersen – Studio 1990.

NIELS EMIL LARSEN
Lysdesigner

HAN VIL HELST KUN BELYSES I PROGRAMMET

»Det bedste lysdesign er det, som ingen lægger mærke til«, siger Niels Emil Larsen, 53-årig elektriker, der har sat lys på Aarhus Teaters forestillinger i 25 år og i dag er den første fastansatte lysdesigner på de danske landsdelsscener

Egentlig er Niels Emil Larsen mest tilfreds, når tilskuerne først opdager, at han er med i en forestilling, når de har læst programmet. »Det bedste lysdesign er det, som ingen lægger mærke til«, siger den 53-årige oprindeligt uddannede elektriker, der har gjort det til en levevej at tænde og slukke lyset på Aarhus Teaters scener.

To gange sprang der en sikring, da han stiftede bekendtskab med teatrets forunderlige verden. Første gang da han oplevede Hanne Smyrner i »Aladdin« på skolescenen, anden gang da han som akkordlønnet elektriker stod for de elektriske installationer i det møbelrum, der blev indrettet til Aarhus Teater Studio.

»Jeg blev tilbudt et job som spotfører – en af dem, der betjener følgeprojektørerne«, fortæller han. »Kort tid efter var der en tekniker, der rejste, og jeg blev spurgt, om jeg kunne tænke mig at blive elektriker på teatret, mest for at klare vedligeholdelsen. Jeg sagde ja, selv om jeg skulle gå en tredjedel ned i løn«. Niels Emil Larsen blev bidt af teatermiljøet i efteråret 1969 og har siden været med til at opbygge den midtjyske landsdelsscenens lystekniske udstyr, der dengang bestod af to manuelle lysborde og 100 lamper, fortrinsvis betjent af Carl A. Andreassen, der oplyste alle sæsonens forestillinger.

»Efter Andreassens mening – han var teatrets første belysningsmester – må jeg åbenbart have vist lidt flair for det, for der gik ikke lang tid, før jeg selv fik lov til at sætte lys på nogle produktioner«, siger han. »De første var på Studioscenen, hvor udstyret var nogle lysdæmpere, der i dag hører hjemme på teatermuseet«.

FOTO: HANS BOLCHOW

»En lysdesigner skal arbejde i det skjulte«, mener Niels Emil Larsen – men det kan dog lykkes at lokke ham frem i lyset.

Niels Emil Larsens debut på Store Scene var »Postbudet fra Arles«, og i alt er det siden 1969 blevet til små 200 lysopgaver, spændende fra diskret oplysning af Stiklingen over Shakespeare-trilogien på Scala til wattrækvende musical-produktioner som »Chicago« og »Aspects of Love«.

Niels Emil Larsen mener selv, at han blev ansat i lysafdelingen på det absolut bedst mulige tidspunkt – dengang da teatret belysningsmæssigt gik fra fortid til nutid. De manuelle lysborde, der maksimalt tillod 20 skift i timen, blev afløst af hukommelsesborde, hvis kapacitet nærmer sig det ubegrænsede.

I dag har den midtjyske landsdelsscene 800 lamper og fem store lysborde, der for eksempel uden besvær afvikler 350 lysætninger i »Sweet Charity« – den forestilling, han mener er rekord i den sammenhæng for teatret. Store Scene kan i spidsbelastning tære på 1800 ampere, hvad der sagtens kan oplyse en mindre stationsby.

»Det er nu sjældent sket, at vi har haft så meget lys på«, fortæller han. »Et lysskift kan jo godt være totalt mørke. Nogle forestillinger lever selvfølgelig på særligt kraftige effekter, og der findes også lysdesignere, som mener, de personligt skal præge en opsætning. Det er nu min opfattelse, at vi skal arbejde i det skjulte«.

Som lysdesigner træder Niels Emil Larsen til på en forestilling, når scenografen afleverer sine dekorationsmodeller. Sammen med instruktøren diskuterer han den ønskede afvikling og eventuelle *special effects*, og resultatet danner grundlaget for beslutningen om det budget, han har til rådighed for projektet.

Når der er klar scene fra den foregående opsætning, begynder han at hænge lamper op. Og i ugen op til premieren justeres lysætningerne, så de »uden på nogen måde at virke påtrængende underbygger den stemning, instruktøren og scenografen har tilsigtet med forestillingen i

dens fysiske rammer«.

»I mange tilfælde er der tale om at udnytte begrænsninger«, fortæller han. »Det er et spørgsmål om det muliges kunst – for eksempel *hvor* det overhovedet kan lade sig gøre at få plads til at placere lyset. Ofte kan tre lamper gøre forskellen, om det lykkes at få de gråtoner med, der viser, at her skinner solen altså *ikke*«.

Mens den håndværksmæssige side af jobbet kan læres – den, der skal bruges som leder af teatrets lysafdeling – er selve designet efter Niels Emil Larsens mening en opgave for den kreative side af hjernen. Og den har han koncentreret sig om siden i fjor, da han forlod vedligeholdelse og administration for at blive lysdesigner.

»På de fleste internationale teatre er lysdesign i dag et job, der sidestilles med instruktørens, scenografens og kostumierens. Men i Danmark er det endnu ikke placeret på det niveau, hvor det hører hjemme. For eksempel har ingen af de andre danske landsdelsscener en fastansat lysdesigner«, slutter han.

★ PUBLIKUMSTILBUD

★ MUSICAL PÅ DISKEN

»Tordenskiold« på CD og bånd

Den danske musical »Tordenskiold« ligger allerede på disken på Aarhus Teaters billetkontor – i form af en CD og et kassettebånd med 20 af forestillingens iørefaldende sange, udgivet af pladeselskabet BMG.

CD'en koster 159 kr., båndet 99 kr., men i anledning af Århuspremieren 27. maj giver vi et godt tilbud: køber du en CD eller et bånd her inden den nævnte dato, får du et flot 24 siders hæfte oven i handelen, »Tordenskiold – fra myte til musical«. Dermed er der alle chancer for at være per-

fekt forberedt til den store musical-oplevelse.

Hæftet, der er udgivet af Dansk lærerforening og ARTE, rummer spændende læsestof om Tordenskiold og forestillingens tilblivelse. Det sælges også særskilt og koster 15 kr.

Solister og kor akkompagneres på pladeindspilningen af Radio-underholdningsorkestret under ledelse af Børge Wagner. Titelpartiet synges af den norske musicalstjerne Øystein Wiik, som i en periode afløste Stig Rossen på Gladsaxe Teater.

De seks elever – her Ellen Hillingsø og Peter Reichhardt – har efter tur poseret for Hans Krull i atelieret i Fredensgade.

★ PLAKAT I STORFORMAT

Den århusianske billedkunstner Hans Krull er en mand med store armbevægelser, og det ses også af plakaten til 4. års elevernes aktuelle afgangsfest »Først bli'r man jo født«. Den er trykt som litografi i et format på 100x140 cm i et oplag på

300 nummererede eksemplarer. Et i enhver henseende betragteligt kunstværk med de seks unge skuespilleres profiler som centralt motiv. En ægte Krull, som sælges på Aarhus Teaters billetkontor for 250 kr.

FOTO: IB HANSEN

Carsten Holst, nyuddannet kaospilot, skal formidle nye impulser til Aarhus Teater

EN UNG PROFIL

Nye aktiviteter på Scala og Cabarets scenen

Rundt regnet en fjerdedel af Aarhus Teaters publikum er under 25 år, og det har de seneste sæsoner svaret til omkring 25.000 i gennemsnit. Men der er plads til flere, og teatret vil i de kommende år forstærke indsatsen for at trække dem til.

Et målrettet repertoire på Scala og en vifte af nye, utraditionelle aktiviteter, som også vil brede sig til Cabarets scenen i Scala Foyeren, vil allerede i den kommende sæson tegne konturerne af en ny ungdomsprofil, der skal styrke teatret i konkurrencen med biografier, spillesteder, diskoteker, TV, video osv.

I et samspil mellem teatrets professionelle ressourcer og impulser udefra skal der udvikles nye initiativer, nye måder at bruge teatret på. Det er en proces, der har været arbejdet på gennem flere år, bl.a. med etableringen af Cabarets scenen i 1990, men nu er der skabt et bredere fundament for »væksthus«-ideen.

Kulturministeriet har iværksat et tre-årigt forsøgsprojekt med sigte på at udvikle kulturinstitutionernes formidling til børn og unge. Ud af en samlet pulje på 2 mio. kr. har Aarhus Teater fået en bevilling på 210.000 kr i den kommende sæson. Det er en økonomisk fødselshjælp, som nedtrappes over de to næste år, hvorefter de involverede institutioner selv må bære de samlede udgifter.

Carsten Holst, nyuddannet projektleder på den århusianske kaospilot-uddannelse, skal i samarbejde med teatrets personale være igangsat for de nye aktiviteter. Han er fra 1. april tilknyttet som idémager og praktisk ildsjæl, foreløbig for et år. Den 26-årige Carsten Holst er uddannet grafisk designer og tidligere påklæder på teatret. Han blev flyvefærdig som kaospilot i efteråret med en afgangsupgave om Aarhus Teaters ungdomsprofil – og er af den faste overbevisning, at teater ikke blot skal være underholdende, men også aktiverende.

Den danske opsætning af Andrew Lloyd Webbers musical »Cats«, et fælles projekt for Det Ny Teater i København og Aarhus Teater i næste sæson, måtte opgives i februar. Efter næsten et halvt års auditions med over 1100 aspiranter, lykkedes det ikke at finde de fornødne 33 dansere og sangere, der kunne opfylde de strenge britiske krav til rollebesætningen.

Sponsor for Aarhus Teater

House of
PRINCE
AKTIESELSKAB

FRA SOLKONGEN TIL STJERNECIRKLEN

En farverig klassiker med evig gyldighed på
Store Scene: Molières »Den fine mand«

En gylden sol strålede over Ludvig den 14. som symbol på magt og velstand, livsnydelse og frem-skriddtstro. 300 år efter den fran-ske solkonge er EU's gule stjer-necirke på en mørkeblå natte-himmel mere nærværende, og verden har gjort lidt flere erfarin-ger. Men drømme og drifter, bommerter og erkendelser er de samme, om og om igen.

Det er instruktøren Eyun Johan-nessens indfaldsvinkel til »Den fine mand«, Molières berømte musikalske komedie fra 1671. Hi-storien om bedsteborgeren Mon-sieur Jourdain, der med flid har oparbejdet en formue, men som nu tørster efter tilsvarende ånde-lig rigdom. Kultur og dannelse, viden og indsigt.

Han gør sig ihærdige anstren-ger for at bestige kundskabens træ, men med begrænset held. Danse- og fægtelektioner, filosofi-timer, fornemme klæder og kultiveret omgang med adeli-ge folk giver ikke de ønskede re-sultater, og fru Jourdain er direk-

te genstridig. Den egenrådige Jourdain er i sit enfoldige over-mot et let offer for snedigere sjæle, hvad han omsider må san-de, da han forsøger at få sin dat-ter gift med en tvivlsom eksotisk højvelbårenhed.

Intrigen er renlivet klassisk ko-medie, og den får pompøst spil-lerum i Lars Juhls meddigtende scenografi. Ironien og satiren er også til at få øje på i den farverige »balletkomedie«, som Molière skabte i et banebrydende samar-bejde med komponisten Jean-Baptiste Lully. Originalmusik-ken blev brugt i Aarhus Teaters første opsætning i 1966, men den aktuelle version har fået ny mu-sik af Fuzzy, mens Chris Black-well tegner sig for koreografien. Teksten er nyoversat af Jens Smærup Sørensen.

Kim Veisgaard er begivenheder-nes midtpunkt som Jourdain, der i sin stræben efter det uop-nåelige mister enhver jordfor-bindelse. »Han bliver latterlig, fordi han glemmer, at alle andre

FOTO: HANS BOLCHO

Familieliv på Store Scene – Kim Veisgaard, Merete Hegner og Julie Carlsen under prøverne til »Den fine mand«.

også meler deres egen kage«, konstaterer Eyun Johannessen. Merete Hegner er den dybt skeptiske fru Jourdain, Julie Carlsen datteren Lucile og Olaf Johannessens hendes bejler Cleonte. Blandt de øvrige medvirken-de er Anne-Vibeke Mogensen, Lars Junggreen, Jette Sievertsen, Jens Albinus, Peder Holm Johansen, Caspar Koch, Hother Bøndorff, Peter Bork, Ulf Sten-bjørn og Ruth Maisie.

»Den fine mand« var et af Moliè-res sidste værker, skrevet to år

før hans død i 1673, og handlin-gen rummer reminiscenser fra flere af hans tidligere komedier. Efter udspil som »Fruentimmer-skolen«, »Don Juan«, »Misantro-pen« og »Tartuffe« var han alt an-det end populær hos adelige og gejstlige, men hverken de eller det nyrige borgerskab, som her står for skud, kunne standse hans skarpe pen. For Ludvig den 14. morede sig kongeligt over Molières komedier. Som teater-publikummet har gjort det lige siden.

KANONERNE ER LADT

– til et brag af en sæsonfinale:
musicalen »Tordenskiold« på Store Scene

Kanontorden og masseoptrin i røg og damp, helte og skurke, romantik og intriger, farverige scenerier og iørefaldende melo-dier. Der venter et brag af en sæ-sonfinale, når Tordenskiold i Stig Rossens skikkelse slutter si-ne meriter som musical-helt på Store Scene.

Brødrene James og Adam Prices musikalske dramatisering af den gamle norsk-danske søhelts korte, men begivenhedsrige lev-nedsløb er uden sammenligning sæsonens mest omtalte danske teaterbegivenhed.

Forestillingen, der er produce-ret i samarbejde mellem Glad-saxe Teater, Det Danske Teater og Aarhus Teater, havde urpre-miere i september – og var set af tæt ved 78.000, da den blev ta-get af plakaten i Gladsaxe i fe-bruar.

Det Danske Teater sendte »Tor-denskiold« på landsturné umid-

delbart efter påske, og sidste stop bliver Aarhus Teater, hvor der er planlagt 20 opførelser med premiere 27. maj. Her er der så stor forhåndsinteresse, at tea-tret nu har besluttet at åbne for-salget midt i april – en måned før oprindeligt planlagt.

Piv Bernth har iscenesat forestil-lingen, der med basis i de tilgæn-gelige historiske kendsgernin-ger fabulerer over Tordenskiolds liv i krig og kærlighed. Fra han som ung kadet i 1712 blev ud-nævnt til fregatchef og efter sagnomspundne bedrifter un-der den store nordiske krig først blev adlet i 1716, dernæst for-fremmet til viceadmiral tre år se-nere og endelig dræbt i en tvivl-som duel i 1720.

Peter Wessel, født i Trondheim 1690, blev en af Danmarkshisto-riens store skikkelser. Musica-

FOTO: PER KRUSE

Tordenskiold og hans kæreste Kristine – Stig Rossen og Louise Fribo.

len skildrer en ener på godt og ondt, en forgudet, frygtløs og fremadstræbende leder, som for sent opdager, at han har svigtet sine nærmeste og skaffet sig magtfulde fjender. Claus Kofod, Michael Moritzen, Birgitte Raa-berg, Kristian Boland, Louise Fribo, Christian Steffensen og Jarl Forsman spiller hovedrol-lerne i et persongalleri, der

spænder fra admiral Gabel og kong Frederik IV til Torden-skiolds kammertjener Christian Kold og trofaste kæreste Kri-stine.

Dekorationen er skabt af en god bekendt af Aarhus Teater, sceno-grafen Erik Söderberg, mens ko-reografi og orkestrering skyldes hhv. Kate Flatt og Egil Monn Iversen. Kapelmester er James Price, og Cantilena Koret ledes af Signe Gad.

MERE KRIG END KÆRLIGHED

Familieliv under besættelsen i Jess Ørnsbos »De forkerte« på Scala

Sammenlignet med Steven Spielbergs Oscar-tilstrædet storfilm »Schindlers liste« om de gruopvækkende jøde-udryddelser er det et mikroskopisk hjørne af Anden Verdenskrig, Jess Ørnsbo fokuserer på i skuespillet »De forkerte«. Men uden tvivl genkendeligt for hovedparten af de danskere, der har besættelsestiden i erindring.

Hovedpersonerne er en kartoffelhandlerfamilie på Vesterbro i København, og synsvinklen er børnenes. Sønnen og datteren – spillet af Kristian Holm Joensen og Charlotte Bøving – oplever en kaotisk tid, fyldt med rygter og rationeringsmærker, gisninger og mørklægningsgardiner, hemmeligheder og refræn-schlager. En usikker hverdag, selv om hjemmet hverken mangler kartofler eller brød på bordet. Men der er også en krig på de indre linjer, som overskygger meldingerne fra de store slagmarker. Moderen er tysksindet sønderjyde, og hendes sympati for besættelsesmagten gavner hverken faderens forretning eller familiens omdømme i kvarteret, og konflikterne spidser til. Med en dramatisk afslutning, da befrielsen kommer.

En religiøs møster, en nazistisk onkel, en nabo med en blomstrende sortbørshandel og ikke mindst den omværende sladdercentral Hr. og Fru Rygte skiller sig også ud i et myldrende persongalleri, som giver et hold på 15 skuespillere – og deres påklædere – rigeligt at se til. Selv datidens omdiskuterede sangstjerne Zarah Leander dukker op i skikkelse af Dorthe Hansen Carlsen, der som hovedparten af de øvrige har flere roller.

Jens Pedersen og Karen-Lis Ahrenkiel er faderen og moderen, Merete Voldstedlund, Elsebeth Steentoft, Pia Henningsen, Jens Zacho Bøye, Karl Erik Christophersen, Jan Linnebjerg, Ejnar Hans Jensen, Bue Wandahl, Thomas Leth Rasmussen og Lone Rode de øvrige medvirkende i denne knivskarpe, stemningsmættede miljøskildring, som fik en begejstret modtagelse efter urpremieren på Det Kongelige Teater i november 1990.

»De forkerte? Det er vel i sidste

ende os selv, som ikke aner, hvad vi stiller op, når konflikterne udvikler sig og baggrund og holdninger pludselig bliver vigtige«, siger Flemming Weiss Andersen, der iscenesætter forestillingen i Finn Erik Bendixens scenografi.

De to har tidligere arbejdet sammen om to Ørnsbo-spil, nemlig »Johnny Frankiko« – også på Aarhus Teater Scala – for tre år siden og i sidste sæson »Odyss-

seus fra Vrå« på Aalborg Teater. Jess Ørnsbos seneste skuespil »Splejsen« havde januar-premiere på Det Kongelige Teater i Eyun Johannessens iscenesættelse, og der er mere på vej fra den produktive dramatiker: han skriver næste års afgangsfeststilling til 4. års eleverne på Skuespillerskolen ved Aarhus Teater, foreløbig under arbejdstitlen »Ingenmandsland«.

Familieliv på Scala – Jens Pedersen, Karen-Lis Ahrenkiel, Charlotte Bøving og Kristian Holm Joensen under prøverne på »De forkerte«.

FOTO: HANS BOLCHO

Klar til at rykke ind på Helsingør Theater – forrest fra venstre Trine Pallesen, Sanne Ertbirk og Lotte Munk, bagest pianisten Peter Beck, Dan Zahle, instruktøren Asger Bonfils, Caspar Phillipson og Kim Leprévost.

NÆSTE HOLD PÅ BANEN

Mens 4. års eleverne fra Skuespillerskolen ved Aarhus Teater med stor succes boltrer sig på Stiklingen, rykker næste hold ud i helt andre omgivelser.

De seks 3. års elever er under anførsel af instruktøren Asger Bonfils gået ombord i en god, gammeldags vaudeville, nemlig Erik Bøghs »Et enfoldigt pigebarn«. Og den får ni offentlige opførelser i Helsingør Theater i Den Gamle By i slutningen af april.

Det tør nok siges at være en afveksling fra »Jesus Christ Superstar«, der gav holdet den egentlige scenedåb først på sæsonen. Den musikalske ledsagelse bliver da også mere afdæmpet med pianisten Peter Beck i spidsen for en akustisk trio.

Vise- og vaudeville-forfatteren Erik Bøgh (1822-99) var i en periode direktør for Casino i København, og det var her, hans syngespil om det enfoldige pigebarn blev uropført i 1853. Stykket er lokaliseret frit efter et fransk forlæg, som igen er en bearbejdelse af den spanske barokforfatter Calderon de la Barca »Huset med de to indgange«. Det er en historie med både komedie- og farce-træk, og de tilføjede sange går på både franske og svenske melodier, Mozart og wienervals.

PREMIEREKALENDER

Store Scene 15. april – 21. maj

DEN FINE MAND

Hverdage kl. 19.30, lørdage kl. 16.00

Store Scene 27. maj - 18. juni

TORDENSKIOLD

Hverdage kl. 19.30, lørdage kl. 16.00

OBS: Forsalg fra midten af april

Scala 6. maj – 11. juni

DE FORKERTE

Hverdage kl. 19.30, lørdage kl. 16.00

Billetsalg 86 12 26 22 ★ Abonnement: 86 12 27 06

Helsingør Theater, Den Gamle By 19.-27. april

ET ENFOLDIGT PIGEBARN

Hverdage kl. 20.00, lørdag og søndag kl. 16.00

Skuespillerskolens 3. års elever – Entré: 20 kr.

OBS: Billetter kan reserveres på Skuespillerskolen, tlf. 86 12 07 22, hverdage kl. 10.00-14.30.

Resterende billetter sælges ved indgangen.

 Musikken spiller en stor, stemningsbærende rolle i Jess Ørnsbos skuespil »De forkerte«, der har premiere på Scala 6. maj. Den har pianisten Peter Beck ansvaret for, og han efterlyste i sidste nummer af Klar Scene gamle plader med en håndfuld af besættelsestidens populære sangerinder. I løbet af få dage fik vi over en snes henvendelser fra hjælpsomme læsere, og nu er lydsporet spækket med liflige tidstypiske toner. Vi takker for interessen og kvitterer for lånet af de gamle klenodier med et par fribilletter til forestillingen.

 Solkongen Ludvig den 14. satte pris på store forhold, og han ville sikkert have set i nåde til scenografen Lars Juhls påfund til den aktuelle opsætning af Molières komedie »Den fine mand«: en 4,2 meter høj og 3,5 meter bred buste, placeret midt i dekorationen. Det er i alt fald den største buste, teatermaler Søren Hornemann har skullet fremstille, og det tog ham fire uger. Da den franske majestæt jo er stedt til hvile, kan vi vel røbe, at han her fremstår i flamingo, hønsetråd, limklude, pap, gips og andre forhåndenværende materialer.

Søren Hornemann under arbejdet med solkongens gigantiske buste.

Afgangsholdet betænkte kulturminister Jytte Hilden med en teaterkage, da hun sammen med teatrets ny formand Inger Mikkelsen (yderst til højre) kom til forpremiere på »Først bli'r man jo født«.

 »Den morsomste forestilling i lang tid ... en dynamisk opvisning af talent og muligheder«. »En helt igennem vittig bagatel om kærlighedens vilkår og nødvendighed«. Der kunne plukkes lignende aviscitater i spaltevis om »Først bli'r man jo født«, årets afgangsforestilling for Skuespillerskolens 4. års elever. Resultatet af deres samarbejde med dramatikeren Line Knutzon, instruktøren Emmet Feigenberg og scenografen Steen Lock-Hansen har fået en jublende modtagelse hos både presse og publikum. Forestillingen kan nydes på Stiklingen til og med 23. april.

 Der sker en usædvanlig stor udskiftning i Aarhus Teaters skuespillerensemble i den kommende sæson. Julie Carlsen, Pia Henningsen, Jette Sievertsen, Jens Albinus, Olaf Johannessen og Peder Holm Johansen forlader alle huset, hovedparten for at søge til hovedstaden. Olaf Johannessen har – som sin søster Annika – fået ansættelse på Det Kongelige Teater. Nye i Aarhus Teaters faste stab bliver Anne-Vibeke Mogensen, der tidligere har været tilknyttet huset, samt Skuespillerskolens nyuddannede afgangshold: Camilla Bendix, Ellen Hillingsø, Mette Kolding, Pelle Koppel, Mads M. Nielsen og Peter Reichhardt.

 Skuespilleren Anders Baggesen – i foråret udlånt til Amager-scenen som en succesrig konferencier i musicalen »Cabaret« – vil også i år iscenesætte sommerspillet i fødebyen Hjørring, og han har inviteret en yngre kollega med: Peter Reichhardt, der kommer tæt på sin fars lange skygge i »Mød mig på Cassiopeia«. Poul Reichhardt havde en af sine glansroller som den unge flyver, mens Peter spiller komponisten med den yndige muse i friluftsforestillingen, som en besætning af professionelle og amatører vil opføre fra 24. juni.

 Skuespilleren Kristian Holm Joensen skal på USA-tur med teatersportgruppen Alt På Et Bræt til sommer, og nu har han rejsebudgettet på plads. Sammen med musikeren Morten Lervig modtog han midt i marts sparekassen Bikubens Århus-legat, og der blev 12.500 kr. til hver. Kristian Holm Joensen blev belønnet for at have forenet en lovende karriere på Aarhus Teater med en aktiv indsats i de kreative miljøer uden for murene – bl.a. udmøntet i hans iscenesættelse af rockmusicalen »Hva' så, Vivi?« på Scala.

 Påklæderne får travle dage med Jess Ørnsbos skuespil »De forkerte« på Scala. Hovedparten af de 15 medvirkende skuespillere har to eller flere roller i det brogede Vesterbro-miljø under besættelsen, og gæsten Jan Linnebjerg tager prisen: han har otte forskellige figurer at holde rede på.

 Nu afdøde Børge Hilbert spillede titelrollen i Aarhus Teaters første opsætning af Molières »Den fine mand« i efteråret 1966. På rollelisten var også navne som Lone Rode (datteren Lucile), Jørgen Fønss (spillemesteren), Ejnar Hans Jensen (fægtemesteren) og Asger Bonfils (filosoflæreren). Forestillingen blev iscenesat af Preben Harris, nuværende chef for Folketeatret i København.

KLAR SCENE

udgives fire gange i sæsonen 1993/94 af Aarhus Teater i et oplag på 10.000 eks. Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Bladet sendes gratis til teatrets abonnenter og kontaktfolk. Andre kan få det tilsendt ved forlodt af betale 5 kr. pr. nummer til dækning af porto og administration. Henvendelse til Aarhus Teaters abonnementskontor, Teatergaden, 8000 Århus C, tlf. 86 12 27 06.

Bladet kan hentes gratis på teatret. Redaktion: Jørn Rasmussen (ansv.) I redaktionen: Jørn Rossing Jensen. Grafisk oplæg: Lene Kjellerup. Produktion: Kannike Tryk A/S, Århus. Redaktionen afsluttet 28. marts 1994. Aarhus Teaters informationsafdeling, Skolegade 9, 8000 Århus C. Tlf. 86 12 07 22, fax 86 18 02 92.